

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k zmenenému a doplnenému návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení systému EURODAC na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. [.../...] (prepracované znenie)

(Úplné znenie tohto stanoviska sa nachádza v anglickom, vo francúzskom a v nemeckom jazyku na webovej stránke európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 28/03)

1. Úvod

1.1. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Komisia prijala 30. mája 2012 návrh týkajúci sa prepracovaného znenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení systému „EURODAC“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. [.../...] (ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov) a o možnosti orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu požiadať o porovnanie s údajmi v systéme EURODAC na účely presadzovania práva a o zmene a doplnení nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (ďalej len „návrh“) ⁽¹⁾.

2. Komisia 5. júna 2012 zaslala návrh európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov na konzultáciu podľa článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa odkaz na túto konzultáciu uviedol v preambule návrhu.

3. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyjadruje poľutovanie, že ho útvary Komisie nepožiadali o poskytnutie neformálnych pripomienok pred tým, ako Komisia návrh schválila, a to podľa dohodnutého postupu v súvislosti s dokumentmi Komisie týkajúcimi sa spracovania osobných údajov ⁽²⁾.

4. Návrh bol predložený ministrom zahraničných vecí na zasadnutí Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci 7. – 8. júna 2012 a v súčasnosti sa o ňom diskutuje v Rade a v Európskom parlamente s cieľom prijať nariadenie v rámci riadneho legislatívneho postupu do konca roka 2012. Týmto stanoviskom chce európsky dozorný úradník pre ochranu údajov prispieť k tomuto postupu.

7. Závery

87. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov konštatuje, že v rámci Komisie, Rady a Európskeho parlamentu sa v posledných rokoch zoširoka diskutovalo o potrebe prístupu k údajom systému EURODAC na účely presadzovania práva. Takisto uznáva, že dostupnosť databázy odtlačkov prstov môže byť užitočným doplnkovým nástrojom v boji proti trestnej činnosti. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov však takisto pripomína, že takýto prístup k systému EURODAC má vážny vplyv na ochranu osobných údajov osôb, ktorých údaje sú uložené v tomto systéme. Presvedčivosť nevyhnutnosti takéhoto prístupu sa musí podporiť jasnými a nepopierateľnými dôvodmi a musí sa preukázať primeranosť spracovania. To je potrebné predovšetkým v prípade zásahu do práv jednotlivcov patriacich do zraniteľných skupín, ktoré potrebujú ochranu tak, ako sa to predpokladá v návrhu.

88. Doteraz predložené dôkazy – aj so zreteľom na uvedenú osobitnú východiskovú situáciu – nie sú podľa názoru európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov dostačujúce a aktuálne na preukázanie nevyhnutnosti a primeranosti poskytnutia prístupu k systému EURODAC na účely presadzovania práva.

⁽¹⁾ COM(2012) 254 final.

⁽²⁾ Posledná neformálna konzultácia Komisie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov k pozmeňujúcemu a dopĺňujúcemu návrhu nariadenia EURODAC sa uskutočnila 2008.

Existuje množstvo právnych nástrojov umožňujúcich jednému členskému štátu nahliadnuť do databáz odtlačkov prstov a iných údajov týkajúcich sa presadzovania práva, ktoré patria inému členskému štátu. Podmienkou sprístupnenia na účely presadzovania práva by malo byť oveľa lepšie odôvodnenie.

89. V tejto súvislosti európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby Komisia predložila nové posúdenie vplyvu, v ktorom posúdi všetky príslušné politické možnosti, poskytne presvedčivé dôkazy a spoľahlivé štatistické údaje a ktoré bude obsahovať posúdenie z hľadiska základných práv.

90. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zistil niekoľko ďalších problémov:

Platné právne predpisy o ochrane údajov

91. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zdôrazňuje potrebu objasniť súvislosti ustanovení návrhu uvádzajúcich určité práva a povinnosti ochrany údajov s rámcovým rozhodnutím Rady 2008/977/SVV, ako aj s rozhodnutím Rady 2009/371/SVV (pozri časť 4).

Podmienky sprístupnenia na účely presadzovania práva

Ako sa uvádza, najprv je potrebné preukázať, že prístup do systému EURODAC na účely presadzovania práva je nevyhnutný a primeraný. Potom je potrebné zohľadniť nasledujúce pripomienky.

92. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča:

- objasniť, že prenos údajov v systéme EURODAC do tretích krajín je zakázaný aj v prípade použitia údajov zo systému EURODAC na účely presadzovania práva (pozri body 43 – 44),
- doplniť účely presadzovania práva do informácií oznámených dotknutej osobe (pozri bod 45),
- jasne zabezpečiť, aby bol prístup oprávnených orgánov k údajom v systéme EURODAC obmedzený na účely presadzovania práva (pozri bod 49),
- podmieniť prístup k údajom v systéme EURODAC na účely presadzovania práva predchádzajúcemu súdному povoleniu alebo aspoň zabezpečiť, aby overujúci orgán vykonával svoje povinnosti a úlohy nezávisle a neprijímal pokyny, pokiaľ ide o vykonávanie overovania (pozri body 50 – 51),
- doplniť kritérium „potreba zabrániť bezprostredne hroziacemu nebezpečenstvu súvisiacemu s vážnymi trestnými alebo teroristickými činmi“ ako výnimočného prípadu odôvodnenia nahliadnutia do údajov v systéme EURODAC bez predchádzajúceho overenia overujúcim orgánom a zaviesť presnú lehotu na následné overenie (pozri body 53 – 54),
- v súvislosti s podmienkami prístupu doplniť podmienky i) predchádzajúceho nahliadnutia do vízového informačného systému, ii) „opodstatneného podozrenia, že o azyl požiadal páchatel' teroristického alebo iného závažného trestného činu“ a iii) „významného“ príspevia k účelom presadzovania práva a objasnenia, čo sa chápe pod pojmom „opodstatnené dôvody“ (pozri body 56 – 57),
- v odôvodnení charakterizovať typ situácií odôvodňujúcich *priamy* prístup Europolu k centrálnej jednotke systému EURODAC a uviesť, že prísne podmienky prístupu uplatňované na vnútroštátne určené orgány platia aj pre Europol (pozri body 58 – 59),
- zabezpečiť, že porovnávanie odtlačkov prstov na účely presadzovania práva v každom prípade podlieha minimálne rovnakým ochranným opatreniam predpokladaným na účely Dublinského nariadenia (pozri bod 62),
- jasnejšie vymedziť pravidlá uchovávania alebo vymazania údajov (pozri bod 64),
- objasniť, ktoré dodatočné informácie popri „zhode“ budú prípadne oznámené Europolu (pozri body 65 – 66),
- určiť, z akého konkrétneho dôvodu (dôvodov) môže správna rada agentúry požiadať, aby orgány členských štátov na presadzovanie práva vykonali porovnanie s údajmi v systéme Eurodac, aby orgány na presadzovanie práva pred odovzdaním týchto údajov správnej rade vykonali anonymizáciu údajov a obnovili pravidlá týkajúce sa služobného tajomstva (pozri body 67 – 68),

- poskytnúť európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov a dozornému orgánu Europolu prístup k záznamom, ktoré má agentúra a Europol, ako aj povinnosť ukladať záznamy aj na účely vykonávania pravidelného vnútorného auditu systému EURODAC (pozri body 79 a 85),
- vysvetliť dohľad nad činnosťami spracovania údajov, ktoré vykonáva Europol (pozri bod 81).

Ostatné ustanovenia

93. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča:

- namiesto systému na zabezpečenie kontinuity činností je potrebný plán na zabezpečenie kontinuity činností a treba poskytnúť právny základ pre vykonávacie opatrenia obsahujúce postupy takéhoto plánu (pozri bod 72),
- zabezpečiť, aby dočasná alebo trvalá nemožnosť poskytnúť použiteľné odtlačky prstov nemohla nepriaznivo ovplyvniť právne postavenie jednotlivca a v žiadnom prípade nemohla predstavovať dostatočný dôvod na odmietnutie preskúmania žiadosti o azyl alebo na jej zamietnutie (pozri bod 73),
- zabezpečiť jednotnosť medzi povinnosťami agentúry, členských štátov a Europolu uchovávať záznamy a dokumentáciu o činnostiach spracovania údajov (pozri bod 77),
- zlepšiť ustanovenia týkajúce sa bezpečnosti údajov (pozri bod 82),
- predložiť výročnú správu agentúry aj európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov (pozri bod 83),
- doplniť do článku 43 povinnosť pre členské štáty a Europol neustále aktualizovať informácie, ktoré poskytli Komisii, a povinnosť Komisie sprístupňovať tieto informácie členským štátom, Europolu a verejnosti „prostredníctvom neustále aktualizovanej elektronickej publikácie“ (pozri bod 86).

V Bruseli 5. septembra 2012

Peter HUSTINX
európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
